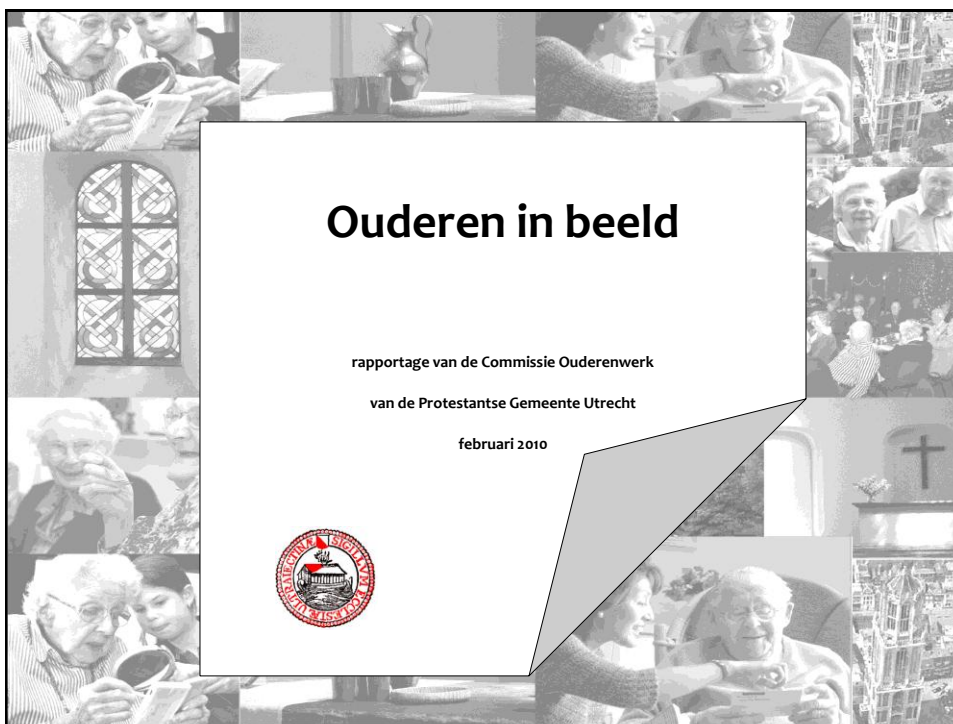

Deze presentatie

- A Inleiding
- B Belangrijke bevindingen (H3&4)
- C Aanbevelingen (zie ook H7)
- D Vervolg

Het rapport is ook te vinden op:

www.protestant-utrecht.nl

A. Inleiding

Aanleidingen onderzoek o.a.:

- "Vergrijzing"
- Stedelijke themamiddagen 2009
- Herziening beleid stedelijke diaconie (fonds)
- Start stedelijke Commissie Ouderenwerk

A. Visie commissie

Over het belang van pastoraat aan ouderen:

"Ouderen zijn niet per definitie kwetsbare mensen, maar wel is het zo dat ouder worden vaak een afnemende gezondheid met zich meebrengt, meer situaties van verlies en rouw en ook een grotere eenzaamheid, omdat familie en vrienden wegvallen, de mobiliteit afneemt en de mogelijkheden om zelf initiatieven te nemen minder worden. Veel ouderen hebben daarnaast behoefte de levensbalans op te maken en zich voor te bereiden op het afscheid. Dit alles vraagt om extra oplettendheid van het wijkpastoraat."

Het onderzoek richt zich daarom vooral op de meer kwetsbare ouderen in de zogenaamde vijfde levensfase: dus vooral de 80-plussers en/of de ouderen die zorg ontvangen.

Over de verwevenheid van pastoraat en diaconaat:

"Pastoraat en diaconaat gaan hand in hand en zijn in de praktijk vaak niet te scheiden."

B. Belangrijke bevindingen:

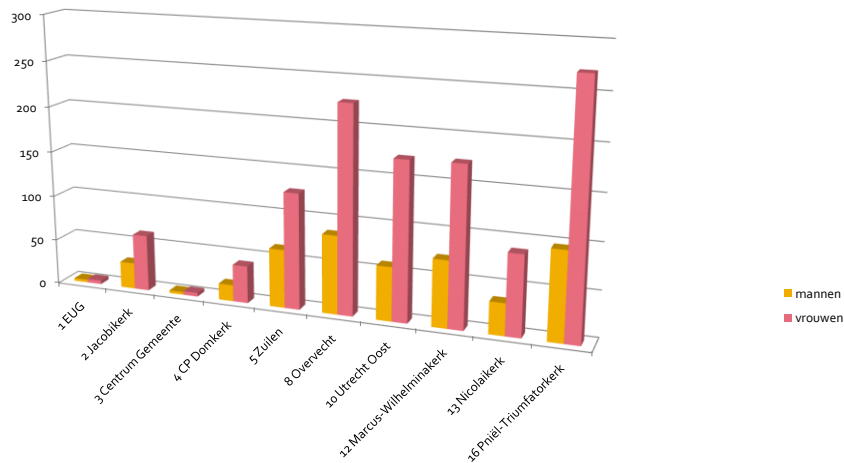
1. Ouderen zijn niet gelijk verdeeld over de stad.
2. In de 'grijze' wijken staan ook veel zorgcentra en zorgwoningen.
3. Ouderen die zorg ontvangen zijn steeds meer aangewezen op het wijkpastoraat, terwijl het pastoraat in 'grijze' wijken al onder druk staat.
5. Gemeenschapsactiviteiten zijn belangrijk maar kampen met tekort aan vrijwilligers.
6. Geen eenheid en duidelijkheid in afspraken en tarieven uitvaarten.

de eerste vier punten worden hierna toegelicht

B1. Ouderen zijn niet gelijk verdeeld over de stad

Stad:	PGU- leden:	betalende leden:
65-plussers 24.959 (10%)	3.905 (19%)	1.713 (51%)
80-plussers 7.337 (3 %)	1.637 (8 %)	894 (27%)
In Overvecht is in de Pniël-Triumfatorkerk in de Marcus-Wilhelminakerk en in Zuilen van de betalende leden 65-plus.		
		77%, 67%, 56%, 54%

♂♀ verdeling 80+ j.

B2. In deze wijken staan ook veel zorgcentra en zorgwoningen

- **Overvecht** (meer dan 1000 bewoners)
- **Zuid-West** (meer dan 1000 bewoners)
- **Zuid-Oost en Oost** (meer dan 400 bewoners)
- **Tuindorp** (meer dan 400 bewoners)

B3. Ouderen die zorg ontvangen in zorgcentrum of zorgwoning zijn steeds meer aangewezen op het wijkpastoraat.

Wie **intramuraal** verzorgd wordt (360 gemeenteleden), kan meestal terecht bij een geestelijk verzorger. Maar de geestelijke verzorging verandert als gevolg van bezuinigingen en secularisatie.

Steeds meer ouderen ontvangen **extramuraal** zorg in een zorgwoning (ook 360 gemeenteleden) of een reguliere (senioren)woning. Zij zijn aangewezen op het wijkpastoraat. De druk op het wijkpastoraat in wijken met veel ouderen neemt door beide ontwikkelingen toe.

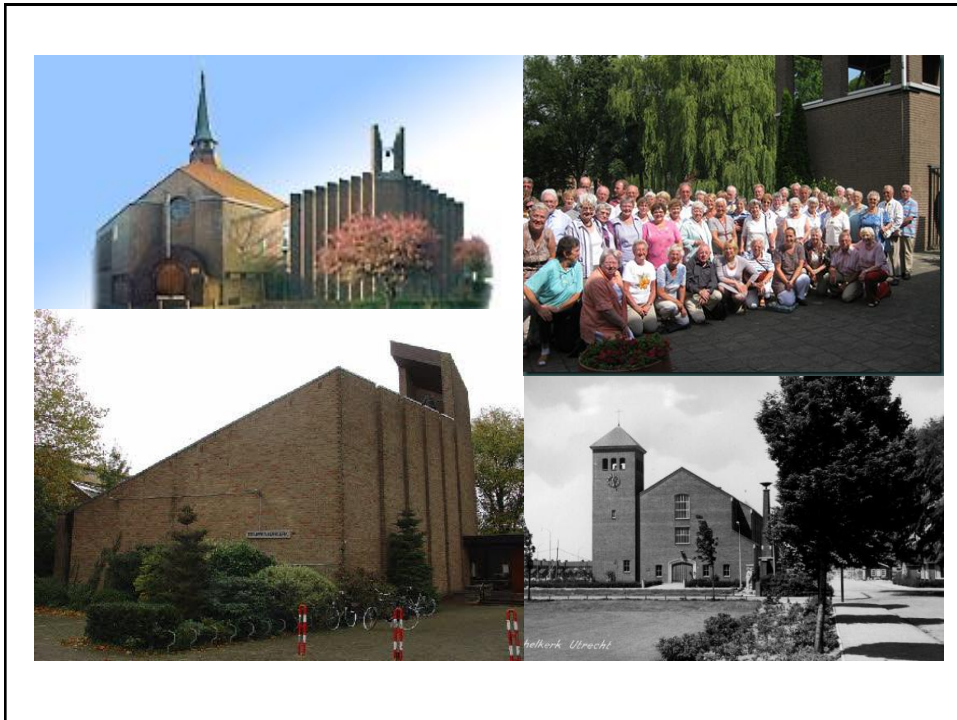
B4. Het pastoraat in 'grijze' wijken staat al onder druk

- Pastores komen aan niet veel meer toe dan aan intensief pastoraat. Werkdruk is groot.
- Voor het dagelijkse contact is het bezoekenetwerk van groot belang maar
- het bezoekenetwerk in de wijken met veel ouderen is erg kwetsbaar. Vrijwilligers worden ook ouder !
- Positieve bevinding: pastoraal meldpunt Tuindorperkerk >>.

Pastoraal meldpunt

- Een positieve bevinding betreft de mogelijkheden van een pastoraal meldpunt (Tuindorp). Voor als het bezoekenetwerk te klein is geworden om alle leden actief te kunnen volgen.
- Principe is: je zelf of een ander aanmelden voor een pastoraal huisbezoek.
- Coördinator heeft spilfunctie en koppelt vraag aan vrijwilliger uit de kaartenbak.
- Vrijwilligers mogen zich zelfs beperken tot 1 adres.
- Vraagt om mentaliteitsverandering, werving en training vrijwilligers, goede administratie en bereikbaarheid.
- Stimuleren van omzien-naar-elkaar.

C. Overwegingen & aanbevelingen

1. Pastoraat
2. Zorginstellingen
3. Gemeenschapsactiviteiten
4. Uitvaarten

C1.Overwegingen pastoraat:

- Pastoraat en bezoekwerk zijn een kerntaak van de gemeente en, ook diaconaal gezien, van groot belang om de oudere leden van dienst te kunnen zijn.
- In zorgcentra wonende leden hebben evengoed recht op pastoraat vanuit de wijkgemeente als andere gemeenteleden. Het gaat bovendien om de meer kwetsbare ouderen.
- Extra ondersteuning van 'grijze' wijken is op z'n plaats.

Aanbevelingen Pastoraat

- Extra ondersteuning van 'grijze' wijken, o.a. twee professionele functies:
 - Een ouderenwerker voor ondersteuning van wijkgemeenten en stedelijke taken.
 - En een ouderenpastor voor eerstelijns pastoraat aan oudere leden in zorgcentra.
- Omvormen bezoekwerk in pastoraal meldpunt
- Groepspastoraat en omzien-naar-elkaar in seniorencomplexen stimuleren.
- Vaste stedelijke Commissie instellen.

C2. Aanbevelingen zorginstellingen

- Extra ondersteuning in de persoon van een PGU-pastor.
- Stedelijk (en niet enkel in de wijk) werven van vrijwilligers in zorgcentra als optie.
- Een goed contact en overleg, met besturen en geestelijk verzorgers van zorginstellingen, liefst in interkerkelijk verband.

C3. Gemeenschapsactiviteiten

Overwegingen en aanbevelingen:

- Soosactiviteiten zijn van groot belang om ouderen betrokken te houden bij de gemeenschap.
- Het (dreigende) tekort aan vrijwilligers is echter niet op te lossen met professionele inzet.
- Voorstel aan wijkgemeenten om hierbij zoveel mogelijk de samenwerking te zoeken met andere wijkgemeenten, parochies en welzijnswerk.

C4. Uitvaarten

- Oproep aan wijkgemeenten en PGU om eenheid en duidelijkheid te brengen in afspraken en tarieven.
- Duidelijke communicatie, centraal adres.
- Mogelijk kosten in rekening brengen aan niet-betalende leden en niet-leden.

E. Vervolg

- Na presentatie van het rapport aan stedelijke besturen is de wijkgemeenten gevraagd voor de zomer te reageren op de aanbevelingen.
- Verschillende wijkgemeenten hebben al gereageerd en zijn aan de slag gegaan met de aanbevelingen. In twee wijken wordt nu al gewerkt aan invoering van een pastoraal meldpunt. De commissie ouderenwerk biedt daarbij ondersteuning aan
- De commissie zal de voorstellen rond uitvaarten en professionele ondersteuning verder uitwerken – als men daarmee instemt.
- Stedelijke themamiddag in november om de vorderingen te bespreken met de wijkgemeenten.